

31.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa

z dnia 31 grudnia 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o obwodach urzędowego badania i postępowaniu w związku z badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa.

Na podstawie art. 16 i 21 pkt. a) i b) oraz art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361) zarządza się co następuje:

I. Sposób tworzenia obwodów urzędowego badania.

§ 1. Tworzenie obwodów urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa należy:

- a) w gminach miejskich o liczbie ludności ponad dziesięć tysięcy oraz w gminach utrzymujących rzeźnie publiczne — do zarządów tych gmin,
- b) w pozostałych gminach — do wydziałów powiatowych.

§ 2. Każda z gmin miejskich o liczbie ludności ponad dziesięć tysięcy oraz każda z gmin, w której znajduje się jedna rzeźnia publiczna, w zależności od wymogów warunków miejscowych, może stanowić jeden obwód urzędowego badania lub być podzielona na kilka obwodów.

Każda z gmin, w której znajdują się dwie lub więcej rzeźni publicznych, winna być podzielona na tyle obwodów urzędowego badania, ile rzeźni publicznych w niej się znajduje.

Z gmin pozostałych winna być utworzona taka ilość obwodów urzędowego badania, jakiej wymagają potrzeby miejscowe.

Rzeźnie wywozowe stanowią osobne obwody urzędowego badania.

§ 3. Władza samorządowa, tworząc obwody urzędowego badania, winna każdemu obwodowi nadać nazwę.

Obwód urzędowego badania z rzeźnią publiczną lub odwód urzędowego badania, który obejmuje tylko rzeźnię wywozową, otrzymuje nazwę miejscowości, w której rzeźnia się znajduje, z dodatkiem „rzeźnia publiczna” lub „rzeźnia wywozowa”.

Jeżeli gmina jest podzielona na dwa lub więcej obwodów urzędowego badania i w każdym z nich znajduje się rzeźnia publiczna lub gdy w gminie znajdują się dwie lub więcej rzeźni wywozowych, stanowiących obwody urzędowego badania, to każdy z tych obwodów otrzymuje ponadto numer porządkowy lub dodatkową nazwę.

Obwody, w których niema rzeźni publicznych, lub które nie obejmują tylko rzeźni wywozowych, winny otrzymać nazwę powiatu i pozatem nazwę jednej z gmin wchodzących w obręb obwodu lub numer porządkowy.

§ 4. Władza samorządowa, tworząc obwody urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa, winna do wykonywania tego badania wyznaczyć dla każdego obwodu organa urzędowego badania z potrzebną ilością zastępców.

Do wykonywania urzędowego badania należy wyznaczyć lekarzy weterynaryjnych, w obwodach zaś znajdujących się w osiedlach o liczbie ludności mniejszej niż dziesięć tysięcy można wyznaczyć również oglądaczy do wykonywania urzędowego badania w zakresie ustalonym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa z dnia 26 maja 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 575).

W rzeźniach publicznych i wywozowych do urzędowego badania można wyznaczyć dwu lub więcej lekarzy weterynaryjnych, w obwodach zaś wymienionych w ustępie poprzednim — dwu lub więcej oglądaczy.

§ 5. W obwodach znajdujących się w osiedlach o liczbie ludności mniejszej niż dziesięć tysięcy, dla których wyznaczono lekarzy weterynaryjnych do wykonywania urzędowego badania również w zakresie, przewidzianym dla oglądaczy, wyznaczanie oglądaczy, jako organów urzędowego badania, jest wzbronione.

§ 6. Lekarz weterynaryjny, jak również oglądacz, wyznaczony do urzędowego badania, winien zamieszkiwać w obwodzie, dla którego został wyznaczony.

Jeżeli lekarz weterynaryjny został wyznaczony do kilku obwodów, w których urzędowe badanie wykonywają oglądacze, winien zamieszkiwać w jednym z tych obwodów.

Jeżeli lekarz weterynaryjny został wyznaczony do kilku obwodów i w jednym z nich wykonywa również urzędowe badanie, wchodzące w zakres oglądacza, winien zamieszkiwać w tym obwodzie.

§ 7. Władze samorządowe, tworzące obwody urzędowego badania, winny w sposób przyjęty na danym obszarze podawać do publicznej wiadomości spis utworzonych obwodów, jak również nazwiska i miejsc zamieszkania wyznaczonych organów urzędowego badania i ich zastępców oraz wszelkie zachodzące zmiany.

II. Sposób zgłaszania zwierząt do urzędowego badania oraz dalsze postępowanie.

§ 8. Kto poddaje lub ma zamiar poddać ubojowi bydło rogate, świnię, owcę, kozy lub zwierzęta jednokopytowe, winien je zgłosić z podaniem czasu i miejsca zamierzonego uboju do urzędowego badania organowi urzędowego badania, wyznaczonemu dla obwodu, w którym ubój ma być dokonany.

Jeżeli ubój ma być dokonany w obwodzie, znajdującym się w osiedlu o liczbie ludności mniejszej niż dziesięć tysięcy i dla obwodu tego jako organ urzędowego badania wyznaczony został oglądacz, zgłaszanie zwierząt do urzędowego badania winno być skuteczniiane do oglądacza.

Zgłoszenie może być skuteczniiane ustnie, pisemnie, telefonicznie lub telegraficznie.

§ 9. Zgłoszenie do badania przed ubojem nie jest wymagane, gdy zachodzi:

- a) konieczność natychmiastowego zabicia zwierzęcia wskutek nieszczęśliwego wypadku,

- b) obawa, że zwierzę przed przybyciem lekarza weterynaryjnego lub oglądacza mogłoby paść albo że mięso zwierzęcia wskutek pogorszenia się jego stanu zdrowia mogłoby znacznie stracić na swej wartości.

Wypadki, wymienione w ustępie poprzednim, posiadacz winien, o ile mięso ma być spożyte, zgłosić w celu wykonania badania po uboju, nie do oglądacza, lecz do lekarza weterynaryjnego, wyznaczonego dla danego obwodu.

§ 10. Zgłoszeniu do urzędowego badania przed ubojem i po uboju nie podlegają zwierzęta rzeźne, jeżeli zachodzą równocześnie trzy następujące warunki:

- a) zwierzęta są przeznaczone do spożycia we własnym gospodarstwie domowym,
- b) ubój odbywa się w miejscowości, w której nie obowiązuje przymus uboju w rzeźniach publicznych,
- c) zwierzęta nie wykazują objawów chorobowych lub zmian nastroczających wątpliwości co do zdatności mięsa do spożycia.

Za własne gospodarstwo domowe nie należy uważać gospodarstwa domowego kucharzy, szpitali, schronisk i przytułków, zakładów wychowawczych, pensjonatów, więzień, jadłodajni, hoteli, domów zajezdnych (oberży) i t. p. zakładów publicznych, jak również własnych gospodarstw domowych rzeźników, masarzy, osób handlujących mięsem, zarządzających jadłodajniami, restauratorów, oberżystów (szynkarzy).

§ 11. Zezwolenie wydane na ubój zwierzęcia jest ważne w ciągu dwóch dni, licząc od dnia jego udzielenia; jeżeli zwierzę w ciągu tych dwóch dni nie zostanie poddane ubojowi, posiadacz winien ponownie je zgłosić do urzędowego badania przed ubojem.

§ 12. Oglądacz winien nie przyjąć zgłoszenia do badania i posiadacza skierować do wyznaczonego lekarza weterynaryjnego, jeżeli:

- 1) posiadacz zgłasza do badania zwierzę jednokopytowe,
- 2) już z wywiadu wynika, że zwierzę zgłoszone do badania dotknięte jest chorobą, przy której badanie przed ubojem należy do lekarza weterynaryjnego,
- 3) posiadacz zgłasza do badania po uboju zwierzę, które nie zostało poddane urzędowemu badaniu przed ubojem (§ 9 ustęp ostatni).

§ 13. Oglądacz winien zgłosić do wyznaczonego lekarza weterynaryjnego te wypadki, które w toku badania okażą się — stosownie do obowiązujących przepisów — przekraczającymi zakres jego działania.

Zgłoszenia tego oglądacz winien dokonać niezwłocznie ustnie lub pisemnie, telegraficznie lub telefonicznie, a dokładny opis zwierzęcia oraz zauważone objawy i zmiany chorobowe — o ile ich nie podał osobiście lekarzowi weterynaryjnemu — wręczyć na piśmie posiadaczowi celem przedstawienia lekarzowi weterynaryjnemu. Równocześnie oglądacz winien, o ile chodzi o badanie po uboju, oznaczyć mięso i wszystkie narządy zwierzęcia nalepkami z papieru, zaopatrzonego napisem: „tymczasowo zajęte”, datą i własnoręcznym podpisem.

§ 14. Posiadacz, niezadowolony z wyniku badania, wykonanego przez oglądacza, uprawniony jest żądać sprawdzenia badania przez wyznaczonego dla obwodu lekarza weterynaryjnego.

Żądanie sprawdzenia badania posiadacz winien zgłosić oglądaczowi niezwłocznie po stwierdzeniu wyniku urzędowego badania. Oglądacz zawiadomi o tym natychmiast miejscową władzę gminną, która niezwłocznie spowoduje sprawdzenie wyniku badania przez lekarza weterynaryjnego, wyznaczonego do badania w danym obwodzie.

§ 15. Posiadacz, niezadowolony z wyniku sprawdzenia badania (§ 14) lub z wyniku badania, dokonanego przez lekarza weterynaryjnego, wyznaczonego dla danego obwodu, może żądać ponownego badania przez właściwego powiatowego lub innego państwowego lekarza weterynaryjnego, wyznaczonego przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy). Żądanie ponownego badania posiadacz winien zgłosić lekarzowi weterynaryjnemu niezwłocznie po dokonaniu i wyrażeniu przez tegoż wyniku sprawdzenia badania lub wyniku urzędowego badania.

Lekarz weterynaryjny zawiadamia o tem natychmiast (telegraficznie lub telefonicznie) władzę samorządową, która go wyznaczyła do urzędowego badania. Władza ta powoduje niezwłocznie ponowne badanie przez właściwego państwowego lekarza weterynaryjnego.

§ 16. Żądanie posiadacza sprawdzenia wyniku badania, wykonanego przez oglądacza, jak również ponownego badania przez państwowego lekarza weterynaryjnego wstrzymuje dalsze postępowanie z mięsem.

§ 17. Mięso i wszystkie narządy zwierzęcia, co do których posiadacz zażądał sprawdzenia urzędowego badania lub ponownego urzędowego badania, oglądacz, jak również lekarz weterynaryjny, wykonywający pierwsze urzędowe badanie lub sprawdzenie wyniku badania, winien oznaczyć nalepkami z papieru, zaopatrzonego napisem: „tymczasowo zajęte”, datą i własnoręcznym podpisem.

§ 18. Wynik ponownego badania (§ 15) jest ostateczny i obowiązuje posiadacza bezwzględnie.

O wyniku sprawdzenia badania (§ 14) lekarz weterynaryjny, który dokonał sprawdzenia, zawiadamia na miejscu posiadacza oraz władzę miejscowej gminy, o wyniku zaś ponownego badania (§ 15) — państwowy lekarz weterynaryjny powiadamia władzę samorządową, która spowodowała wezwanie go do przeprowadzenia ponownego badania.

Władze samorządowe, wymienione w ustępie poprzednim, ze swej strony również zawiadamiają posiadacza o wyniku sprawdzenia lub ponownego badania i zarządzają dalsze postępowanie z mięsem według przepisów obowiązujących.

III. Koszty.

§ 19. Koszty związane z przeprowadzaniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju, z wyjątkiem określonym w ustępie ostatnim paragrafu niniejszego, ponoszą władze gminy lub powiatowe związki komunalne, wyznaczające organa urzędowego badania.

W szczególności gminy i powiatowe związki komunalne ponoszą koszty:

- a) wynagrodzenia organów urzędowego badania,
- b) znakowania mięsa,
- c) dalszego postępowania z mięsem, które nie zostało uznane za zdatne do spożycia,
- d) bakterjologicznego badania,
- e) rejestrowania i zestawiania wyników badania.

Koszty dokonanego na żądanie posiadacza sprawozdania urzędowego badania wykonanego przez ogłdacza, jako też koszty ponownego urzędowego badania wykonanego przez państwowego lekarza weterynaryjnego — w wypadkach, gdy sprawdzenie badania lub ponowne badanie potwierdziło wynik zakwestjonowanego badania lub sprawdzenia — ponosi posiadacz.

§ 20. Wynagrodzenie organów urzędowego badania może być określone bądź ryczałtowo, bądź od każdego badanego zwierzęcia.

Za badanie w miejscu odległym ponad dwa kilometry od miejscowości, w której lekarz weterynaryjny lub ogłdacz zamieszkuje, koszty przejazdu należy im zwracać. Władza samorządowa, wyznaczająca organa urzędowego badania, ustala wysokość kosztów przejazdu za każdy przebyty kilometr drogi lub ryczałtowo albo też przez ustanowienie za poszczególne badania wyższego wynagrodzenia, obejmującego koszty przejazdu, bez względu na odległość miejsca badania od miejsca zamieszkania organu badania.

§ 21. Wynagrodzenie lekarza weterynaryjnego, wyznaczonego dla danego obwodu również do wykonywania urzędowego badania, wchodzącego w zakres ogłdaczy, nie może być wyższe od wynagrodzenia ogłdacza, wyznaczonego jako organ badania w tym samym powiecie. Natomiast wynagrodzenie lekarza weterynaryjnego za badanie w obwodach, dla których wyznaczeni zostali ogłdacze, w wypadkach badań przekraczających zakres działania ogłdaczy, jak również za sprawdzenie wyniku badania dokonane na żądanie posiadacza, winno być wyższe niż wynagrodzenie ogłdacza.

W wypadkach, w których ogłdacz na podstawie wyniku swego badania oświadczy, że badanie przekracza zakres jego działania, posiadacz uiszcza opłatę ustaloną za badanie przez ogłdacza, jak również opłatę ustaloną za dalsze badanie przez lekarza weterynaryjnego.

§ 22. Lekarze weterynaryjni za sprawdzenie wyniku badania, wykonanego przez ogłdacza, otrzymują wynagrodzenie i zwrot kosztów przejazdu w wysokości, ustalonej przez władze samorządowe, wyznaczające organa do urzędowego badania.

Państwowi lekarze weterynaryjni za ponowne badanie otrzymują wynagrodzenie w sumie równej dietom, określonym w przepisach o należnościach za podróże służbowe, za badanie zaś w miejscu odległym ponad dwa kilometry od ich miejsca służbowego — również zwrot kosztów podróży na zasadach ustalonych w tychże przepisach.

§ 23. Na pokrycie kosztów, związanych z przeprowadzaniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju, właściwym gminom i powiatowym związkom komunalnym służy prawo pobierania opłat od posiadaczy zwierząt, poddanych urzędowemu badaniu.

Uchwały w przedmiocie opłat wymagają zatwierdzenia właściwej władzy nadzorczej.

Wpływy z tych opłat mogą być użyte jedynie na pokrycie wydatków, związanych z przeprowadzaniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa.

Gminy, w których znajdują się rzeźnie publiczne, winny ustalać opłaty na pokrycie kosztów urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa oddzielnie od opłat za użytkowanie rzeźni.

§ 24. Pobieranie opłat od posiadaczy zwierząt może być powierzona organom wyznaczonym do urzędowego badania.

§ 25. Organa urzędowego badania, otrzymujące za wykonywane badania wynagrodzenie ryczałtowe, winny pobierane przez nie opłaty w całości wpłacać do kasy wyznaczonej przez właściwą władzę samorządową.

W wypadkach, gdy organa urzędowego badania otrzymują wynagrodzenie, obliczane od każdego badanego zwierzęcia, władza samorządowa, wyznaczająca te organa ustala, jaką część z pobranych opłat organa badania zatrzymują dla siebie jako swoje wynagrodzenie, a jaką — wpłacając do kasy wyznaczonej przez właściwą władzę samorządową na pokrycie kosztów, związanych z przeprowadzaniem urzędowego badania.

IV. Nadzór państwowy.

§ 26. Lekarze weterynaryjni i ogłdacze, wyznaczeni do urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa, podlegają w zakresie tych czynności, bez ujmy dla swojej zależności służbowej od właściwych związków komunalnych, nadzorowi władz państwowych.

§ 27. Nadzór nad wykonywaniem badania zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju sprawują przy pomocy państwowych lekarzy weterynaryjnych starostowie i wojewodowie (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) we właściwym każdej z tych władz zakresie działania.

§ 28. W wykonywaniu nadzoru państwowego wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) może:

- a) żądać od właściwych władz unieważnienia wyznaczenia przez nie do urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa lekarzy weterynaryjnych, jak również ogłdaczy, oraz zastępców tych organów, którzy przez zaniedbanie swych obowiązków lub niesumienne wykonywanie badania przyczynili się do wpuszczenia do obrotu mięsa niezdatnego, mniej wartościowego lub warunkowo zdatnego do spożycia, albo wbrew przepisom nie uczynili zadość obowiązкови zgłaszania zaraźliwych chorób zwierzęcych;
- b) uzależnić od uprzedniego wyrażenia swej zgody wyznaczanie poszczególnych lekarzy weterynaryjnych i ogłdaczy na stanowiska organów urzędowego badania i ich zastępców.

§ 29. Władza nadzorcza może z urzędu zarządzić sprawdzenie przez państwowego lekarza weterynaryjnego badań dokonanych przez organa urzędowego badania i w związku z tem zmienić ustalone przez te organa wyniki badań. Posiadaczowi zwierzęcia lub mięsa służy wówczas prawo odwołania się do władzy państwo-

wej bezpośrednio wyższej, zgodnie z postanowieniami ust. 2 i 3 art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361).

§ 30. Władza samorządowa, tworząca obwody urzędowego badania, winna o faktach podawanych według § 7 niniejszego rozporządzenia do publicznej wiadomości, zawiadamiać wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy), który wyda zarządzenie o sposobie wykonywania nadzoru państwowego.

§ 31. Wykonywanie państwowego nadzoru weterynaryjnego w gminach miejskich o liczbie ludności ponad dziesięć tysięcy winno być powierzane wojewódzkiemu lekarzowi weterynaryjnemu, w pozostałych zaś gminach właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu.

§ 32. Państwowy nadzór weterynaryjny obejmuje całokształt wykonywania urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa i winien być wykonywany drogą odbywania rewizji przez państwowych lekarzy weterynaryjnych. Państwowy lekarz weterynaryjny winien w szczególności przy każdej rewizji stwierdzić:

- a) czy oglądacze, wykonywający urzędowe badanie, posiadają należyte świadectwa uzdolnienia (rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 26 maja 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 575);
- b) czy przybory potrzebne do wykonywania badania i znakowania mięsa (stemple, barwiki, mikroskopy, trychinoskopy i t. p.) znajdują się w dobrym stanie;
- c) czy dzienniki urzędowego badania są prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności zaś, czy sposób prowadzenia dziennika umożliwia dokładne zestawienie wyników badania;
- d) czy przestrzegane są obowiązujące przepisy o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa, w szczególności zaś, czy są dokładnie wykonywane przepisy o postępowaniu z mięsem mniej wartościowym, warunkowo zdatnem i niezdatnem.

Przy wykonywaniu rewizji państwowy lekarz weterynaryjny winien, o ile możliwości, być obecny przy przeprowadzaniu badań przez organa urzędowego badania zwierząt.

§ 33. Rewizji państwowi lekarze weterynaryjni winni dokonywać możliwie przy wykonywaniu innych czynności służbowych.

Wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) z uwzględnieniem miejscowych warunków będzie usta-

lał dla każdego powiatu i dla każdej rzeźni ilość koniecznych rewizyj, które przeprowadzać należy w pewnym okresie czasu.

§ 34. W razie stwierdzenia braków i usterek przy wykonywaniu państwowego nadzoru państwowy lekarz weterynaryjny podaje o nich do wiadomości organowi urzędowego badania i zawiadomi o tem swoją władzę przełożoną, która winna spowodować usunięcie stwierdzonych braków i usterek.

§ 35. Państwowy nadzór weterynaryjny nie narusza państwowego nadzoru, normowanego na podstawie innych przepisów, w szczególności zaś na podstawie przepisów o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa — Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361), jak również nie wyklucza wykonywania nadzoru nad urzędowym badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa przez władze samorządowe, upoważnione do tworzenia obwodów urzędowego badania.

§ 36. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*